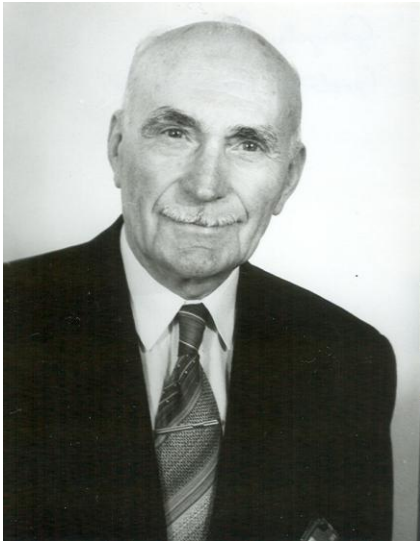

Gergely Péter 1919 – 2013

1919. október 4-én születtem Rétén (Pozsony megye, ma Szlovákia) földműves családból. Iskolai tanulmányaimat szülőfalumban kezdtem, majd Pozsonyban folytattam a gimnáziumban és a tanítóképzőben. 1940-ben szereztem tanítói oklevelet.

Pedagógiai pályám Csallóközbe, Patonyréten egy 1-8. összevonású tanyai iskolában kezdődött, ahol 65 gyereket tanítottam. 1941-től 1945 májusáig tényleges és tartalékos katonai szolgálatot teljesítettem, melyben 8 hónap frontszolgálat is benne foglaltatott. A háború végeztével szülőfalum az akkori Csehszlovák Köztársaság területére esett. 1945 júniusában minden magyar nemzetiségű pedagógust a szlovák hatóságok elbocsátottak, így én is állás nélkül maradtam.

1946 szeptemberében a csehszlovák magyar lakosságcsere egyezmény keretében áttelepültem Magyarországra és Gödöllőn kaptam állást. Ez év decemberében megnősültem, feleségem szintén a magyar lakta Csallóközből származik. 1949-ben beiratkoztam a pedagógiai főiskola matematika fizika szakára és levelező úton 1952-ben szereztem tanári oklevelet. Pályaválasztásomnál nagy hatással volt rám olyan igazi tanár egyéniségek, mint Öveges József, Péter Rózsa, Hódi Endre.

Ugyanebben az évben megbíztak az aszói és gödöllői járás matematika fizika tantárgyak szakfelügyeletével. 1957-től Pest megye vezető szakfelügyelői teendőit láttam el az említett két tantárgyban nyugdíjazásomig, 1982-ig. Tevékenyen részt vettem az 1963-as iskolareform előkészítésében, a fizika tanterv kidolgozásában, majd a tankönyvek bírálatában. Az iskolareform a fizika tanításában új utakat keresett a 6. osztályban akkor tanítottunk először fizikát, a tanterv nagy jelentőséget tulajdonított az ismeretszerzésben a tanulói kísérleteknek és a fizikai gyakorlatoknak. Csaknem egy évtizeden át egyik fontos munkaterületem lett a tanulói kísérletek tárgyi feltételeinek megszervezése és módszereinek kidolgozása. A Fizika Tanítása folyóiratban 8 cikkem jelent meg ezzel kapcsolatban, Zátonyi Sándor szerzőtársammal pedig 1970-ben módszertani könyvet írtunk "Tanulói kísérletek az általános iskolák fizika tanításához" címmel. A következő évben "Pest megye fizika tanításának helyzete" módszertani könyvben adtam közre az iskolareform fizika tanításának eredményeit, problémáit és feladatait.

Részt vettem annak a munkaközösségek (tagjai: Mezei Mihály, Varga Lajos, Zátonyi Sándor) a munkájában, amely megírta a 6., 7. és 8. osztály részére a témaközi és témazáró feladatlapokat. A feladatlapokhoz kapcsolódva 1974-ben összegeztük egy könyvben a fizika tantervi követelményeket "Követelményrendszer általános iskola fizika 6.- 8. osztály" címmel.

Az új tankönyvek és modernebb tananyag feldolgozása új oktatófilmeket is követelt. Az Oktatási Filmintézet felkérésére 6 film (Rugalmas alakváltozások, A testek tehetetlensége, A munka, A teljesítmény, A sebesség és A transzformátor) szakanyagát írtam meg és segítettem rendezésükben és a felvételekben. A filmek szerkezete annyiban volt új, hogy alkalmazkodott a tanítási órák felépítéséhez, igyekezett problémafelvetésekkel aktivizálni a tanulókat és mindegyik szakaszosan volt vetíthető.

Több éven keresztül részt vettem a minisztérium fizika tantervi bizottság munkájában, mely kimunkálta az 1978-as fizika tantervet, majd két tananyag-korrekciót. 1967-től 1990-ig A Fizika Tanítása módszertani folyóirat szerkesztőbizottsági tagjaként sok cikket lektoráltam is segítettem abban, hogy a folyóirat minél nagyobb segítséget nyújtson a fizikát tanító tanároknak. Hatvannál több cikkem jelent meg, többségük e folyóiratban és a Fizikai Szemlében.

Az előbbi szándék vezette arra, hogy egy választási cikluson elvállalja 1980-ban az ELFT Általános Iskolai szakcsoportjának titkári funkcióját. Sok továbbképzési foglalkozás és eszköziállítás rendezése mellett 4 általános iskolai fizikatanári ankétot szerveztem (Kaposvár, Szombathelyen, Miskolcon és Szekszárdon).

Pedagógiai pályám nagyobb részét (33 tanévet) a fizika tanításának kutatása, hatékonyabbá tétele töltötte be. Nyugdíjas éveimben sem hagytam abba ezt a munkát, majd a Pest Megyei Pedagógiai Szolgáltató Intézetének fizika szakértőjeként segítem kartársaim munkáját és részt vettem a 8. osztályos tanulók fizika levelező versenyének szervezésében, lebonyolításában.

Kitüntetésem:

- Szocialista Munkáért Érdemérem (Kormány kitüntetés 1954)
- Kiváló Tanár (1965)
- Arany János Pedagógiai Díj (Pest Megyei Tanács kitüntetése 1975)
- Beke Manó Matematikai Díj (Bólyai János Matematikai Társulat kitüntetése 1977)
- Apáczai Csere János Díj (1979)
- Szolgálati Érdemérem (1981)
- Mikola Sándor Díj (1987)
- Gödöllő Város Gyermekeiért és Ifjúságáért Díj,
- Teleki Pál Emlékérem.

Gergely Péter